

STARTĒ ES

Kļūsti par mutisko tulku!

Eiropas Savienības institūcijās mutisko tulku darbam ar latviešu valodu pagaidām pietrūkst.

Tulka darbs nav viegls, jo izvirzītās kvalitātes prasības ir augstas. Taču tas ir interesants, labi apmaksāts darbs ar algu, sākot no 5000 eiro mēnesī.

Ieva Zauberga, Eiropas Komisijas Mutiskās tulkošanas ģenerāldirektorāta latviešu nodaļas vadītāja:

"Tulka darbs nemitīgi aicina uz sevis pilnveidošanu un sava redzesloka paplašināšanu. Šī ir lieliska iespēja apgūt jaunas iemaņas un valodas, tādēļ piedāvāju apsvērt jaunas karjeras iespēju. Vai nevēlies apgūt vairākas valodas, strādāt multikulturālā dinamiskā vidē un nopelnīt labu algu? Tas nemaz nav tik neiespējami. Tev jāklūst par mutisko tulku, nokārtojot ES institūciju rīkoto akreditācijas eksāmenu. Izvirzītās prasības ir augstas, bet, ja eksāmenu izdodas nokārtot, tev paveras iespēja vai nu dzīvot un strādāt Briselē, vai arī, dzīvesvietu nemainot, kā ārštata tulkam braukāt uz Briseli darba gaitās.

DAINAS VEŠKO FOTO

Reģionu komitejas plenārsēdēs Briselē tulka pakalpojumus bieži vien izmanto arī Latvijas delegācijas locekļi. Attēlā reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrs Edgars Zalāns, kurš arī vēl nesen bija iekļauts minētajā delegācijā.

Vispirms internetā atver Eiropas Komisijas Mutiskās tulkošanas ģenerāldirektorāta vietni <http://ec.europa.eu/interpretation> un uzklikšķini INTER – INSTITUTIO-

NAL ACCREDITATION TEST. Tur atradīsi, kādas prasības tiek izvirzītas, lai varētu pieteikties akreditācijas testam. Vēl ir svarīgi, lai tev būtu nepieciešamās valo-

UZZIŅA

Lai kļūtu par tulku ES institūcijās, jāizpilda viena no trim prasībām:

- jābūt augstskolas diplomam mutiskajā tulkošanā;
- jābūt augstskolas diplomam jebkāda specialitātē un pēcdiploma kvalifikācijai mutiskajā tulkošanā;
- jābūt augstskolas diplomam jebkurā specialitātē un dokumentētai pieredzei mutiskajā tulkošanā.

du kombinācijas. Lai strādātu latviešu kabīnē, nepieciešamās valodu kombinācijas ir AB vai ACC. Tas nozīmē, ka bez nevainojamas latviešu valodas (A) tev jābūt vai nu tik labām vienas svešvalodas zināšanām, lai tu varētu tulkot abos virzienos (B), vai labām vismaz divu ES oficiālo valodu zināšanām, lai varētu tulkot no šīm valodām latviešu valodā (C).

Ja uzskati, ka atbilsti šīm prasībām, aizpildi internetā pieteikuma anketu un iesniedz savu CV, diplomu

kopiju un nepieciešamības gadījumā dokumentus, kas apliecina tavu darba pieredzi. Vari pieteikties jebkurā laikā. Testi tiek rīkoti pēc vajadzības, bet parasti vienu reizi gadā – septembrī. Pēc dokumentu iesniegšanas saņemsi oficiālu apstiprinājumu un vairāk informācijas par gaidāmajiem testiem.

Ja tev nav vajadzīgā diploma, ieskaties Latvijas Universitātes (LU) mājas lapā un pameklē informāciju par viengadīgo pēcdiploma tulku sagatavošanas programmu LU Moderno valodu fakultātē. Tā cieši sadarbojas ar Eiropas Komisijas Mutiskās tulkošanas ģenerāldirektorātu. Briseles tulki regulāri piedalās universitātes nodarbībās un eksāmenos, nodrošinot visu nepieciešamo informāciju un palīdzot apgūt iemaņas, kas nepieciešamas, lai veiksmīgi nokārtotu akreditācijas eksāmenus. LR Izglītības ministrija ir nodrošinājusi 20 budžeta vietas, kas nozīmē, ka mācības ir bez maksas. Turklāt veiksmīgākajiem studentiem Eiropas Komisija izmaksā stipendiju 1200 eiro apmērā."

ATBILDE

Pasei līdzī jābūt

Lasītāja Gunda Dzērve no Rīgas pavasari gatavojas ceļojumam uz Itāliju. Viņa jautā, kas būtu jāzina saistībā ar pasu kontroli starptautiskajā lidostā "Rīga" un izvēlētajā galamērķī.

Šengenas dalībvalstu līguma nosacījumi būs spēkā no 30. marta. Tad arī pasažieriem – Šengenas valstu iedzīvotājiem –, lidojot uz tām, nevajadzēs doties cauri robežkontrolei. Tomēr drošības kontrole paredzēta. Pasažieru plūsma būs sadalīta divos koridoros attiecīgi pa lidojumiem, bet pasei tāpat jābūt līdzī, apstiprināja Valsts robežsardzes Galvenās pārvaldes preses un sabiedrisko attiecību dienesta priekšiece Jevģenija Korne. Pase ir nepieciešama, jo jebkurā brīdī ceļojumā var rasties nepieciešamība noskaidrot kāda personību.

Savukārt starptautiskā lidosta "Rīga" jau šonedēļ sāka strādāt atbilstoši Šengenas līguma nosacījumiem. "Ielidošanā 1" apkalpos pasažierus no Šengenas līguma dalībvalstīm, savukārt "Ielidošanā 2" pasažierus no valstīm, kuras nav pievienojušās Šengenas līgumam. Izlidošana "A" un izlidošana "C" apkalpos pasažierus, kas dosies uz valstīm, kas neietilpst Šengenas valstu līgumā, bet izlidošana "B" – tos, kuri dosies uz Šengenas dalībvalstīm.

Praktiski nekādiem sarežģījumiem ceļotājiem nevajadzētu rasties, jo uz biļetēm pēc reģistrēšanās lidojumam katram jau ir norādīts, kuri no "vārtiem" jāizmanto, sarakstā apstiprināja VAS starptautiskās lidostas "Rīga" komunikācijas departamenta direktors Mārtiņš Langrats.

– DAINA VEŠKO

EIROKONKURSS

Uzvarētāja no Ērgemes

Noslēdzies konkurss "Latvija Šengenas telpā". Paldies visiem, kuri mēģināja atminēt Ivāra Mauriņa sastādīto "Vārds aiz vārda" miklu! Tie, kuri atminēja pareizi, varēja izlasīt miklā vēl vienu vārdu – dalībvalstis. Izlozē noteicām, ka Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā dāvāto balvu – MP 3 mūzikas atskaņotāju "Creative ZEN STONE plus" – saņems Elga Melķe no Valkas rajona Ērgemes.

Pareizās atbildes

1. Nīderlande. 2. Andelēties. 3. Tiesa. 4. Esamība. 5. Bavārija. 6. Jagailis. 7. Islande. 8. Delta. 9. Tasīte. 10. Terma. 11. Malaga. 12. Gabali. 13. Lietuva. 14. Valleta. 15. Tana. 16. Navarra. 17. Radoma. 18. Malta. 19. Tallina. 20. Nacionāla. 21. Laga. 22. Garderobe. 23. Robežsargi. 24. Gidi. 25. Dione. 26. Netālu. 27. Luksemburga. 28. Gama. 29. Marseļa.

Eiropa katru dienu Latvijas skolēna somā

No vairāk nekā 2,7 miljoniem "Eiropas skolas dienasgrāmatu 2008" aptuveni 20 000 bezmaksas eksemplāru saņems Latvijas skolēni.

DAINA VEŠKO

Eiropas Komisija dāvā praktisku palīgu

"Eiropas skolas dienasgrāmatu 2008" izdos visās Eiropas Savienības valodās, un bez maksas rindas kārtībā to varēs saņemt arī skolas Latvijā. Eiropas Komisija dienasgrāmatu sagatavojusi sadarbībā ar fondu "Generation Europe", valsts iestādēm un citiem partneriem. Eiropas patērētāju aizsardzības komisāre Meglena Kuņeva ar "Eiropas skolas dienasgrāmatu 2008" Strasbūrā iepazīstinājusi arī Eiropas Parlamentu. "Mūsu jaunajai paaudzei ir izšķirošā nozīme Eiropas nākotnes veidošanā. Taču nepietiek vien pasludināt, ka jaunie cilvēki Eiropai

ir svarīgi, mums tas jāpierāda arī darbos. Šī Eiropas dienasgrāmata varētu būt pirmais solis," teica M. Kuņeva.

Kopš 2004. gada Eiropas Komisija sagatavo skolas dienasgrāmatu, kura paredzēta 15 – 18 gadus veciem skolēniem. Pirms tam "Generation Europe" Eiropas dienasgrāmatu izdeva kopš 1995. gada skolām piecās ES dalībvalstīs. Tagad dienasgrāmatu finansē Eiropas Komisijas Veselības un Patērētāju aizsardzības ģenerāldirektorāts. Tas rosinājis šajā projektā iesaistīties gan nacionālās valdības un pārvaldes, gan arī citus komisijas ģenerāldirektorātus. Dienasgrāmatā aplūkota ES patērētāju tiesību un sociālās jautājumi. Tāpat dienasgrāmatu izmanto klasē, lai diskutētu, piemēram, par

patēriņa kredītu, elektronisko tirdzniecību, klimata pārmaiņām, ilgtspējīgu patēriņu un citiem pusaudžu interesējošiem jautājumiem.

Latvijai sava – īpaši piemērota Eiropas skolu dienasgrāmata

Dienasgrāmata veidota sadarbībā ar nacionālajiem partneriem, tādējādi tās saturs ir pielāgots skolēnu auditorijai attiecīgajā valstī. Katrai valstij veido atšķirīgu izdevumu un ar nacionālo partneru palīdzību dienasgrāmatas tekstu tulko un adaptē, lai teksti būtu piemēroti katras valsts situācijai. Latvijā projekta nacionālais partneris ir v/a "Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra". Piemēram, skolu vadība var šeit sazināties un uzzināt ko vairāk par dienasgrāmatu. Tās iespējams skolām piegādā no Briseles.

Izvērtējot dienasgrāmatas saturu, secināts, ka Latvijā tā ir piemērotāka tieši 11. klašu skolēniem, sacīja Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras komunikācijas daļas vadītāja Māra Āboliņa. Līdz ar to 11. klasēm ir priekšrocības saņemt šīs dienasgrāmatas bez maksas. Interese no skolām ir arī par iespēju Eiropas dienasgrāmatas izsniegt arī citu klašu audzēkņiem, bet katrai valstij ir noteikts saņemamo dienasgrāmatu limits. Tie ir papildu eksemplāri, un katra

cena noteikta Ls 1,70, apliecināja M. Āboliņa.

Skolēnu aptauju rezultāti liecina, ka viņi dienasgrāmatas patiešām izmanto. Daļu no dienasgrāmatas var lietot eksāmenu, nodarbību ierakstīšanai noteiktās dienās, bet dienasgrāmatas otra daļa aizņemta ar dažādiem īsiem izglītojošiem tekstiem par jau iepriekšminētajām tēmām. "Generation Europe" pētījumi rāda, ka skolu dienasgrāmatas skolēni izmanto vidēji 4,6 reizes dienā. Dažās valstīs šīs dienasgrāmatas ir obligātas. Skolēni tās lieto kā uzzīņu materiālu arī svarīgiem uzdevumiem, piemēram, mājasdarbiem un ieskaitēm. Tās tiek izmantotas arī kā saziņas līdzeklis starp vecākiem vai aizbildņiem un skolotāju.

Jaunā dienasgrāmata būs veltīta 2008. – 2009. mācību gadam. Līdz ar dienasgrāmatu izdod arī skolotāju rokasgrāmatu, ko izsniedz uz katrām 25 dienasgrāmatas eksemplāriem. Šeit skolotājiem ir izskaidrots, kā labāk strādāt, lai skolēni pilnībā izmantotu Eiropas dienasgrāmatas piedāvājumu.

Kāpēc radīja Eiropas dienasgrāmatu?

Eiropas dienasgrāmatu radīja, jo pētījumi norādīja uz nopietnu izpratnes trūkumu jauniešu vidū Eiropas Savienības dalībvalstīs par to, kā īsti strādā ES un ko tā var dot jauniešiem.

UZZIŅA

- Kā skolai saņemt Eiropas skolas dienasgrāmatu?
- "Dienasgrāmatu 2008" iespiedis vairāk nekā 2,7 miljonus eksemplāru. Latvijas skolas aicinātas pasūtīt "Eiropas skolas dienasgrāmatu 2008" līdz 2008. gada 25. janvārim.
- Eiropas Komisijas uzdevumā dienasgrāmatu publicē un izplata fonds "Generation Europe". Pasūtījumu var veikt internetā www.generation-europe.org

Informējot jauniešus par ES, dienasgrāmata arī:

- veicina skolā iegūto izglītību, jo skolēniem piedāvā dažādus domāšanu rosinošus rakstus no tādām tēmām kā drošība internetā līdz pat ilgspejīgam patēriņam;
- uzlabo pilsonisko izglītību, palīdzot skolēniem pieņemt atbildīgus, apzinātus un patstāvīgus lēmumus un izvēles, kā arī iedrošina viņus saprast savas rīcības sociālās un ekonomiskās sekas, kā arī tās ietekmi uz vidi;
- liek jauniešiem vairāk apzināties mediju ietekmi, kas iespaido viņu kā patērētāju izvēles;
- sniedz iespēju uzzināt par citu, ārpus viņa valsts robežām dzīvojošu cilvēku viedokli.

Esam uz pareizā ceļa

VIDEOKLIS

"Generation Europe" dibinātāja **Ketija Torburna**: "Jauniešiem ir tik daudz iespēju, bet viņiem nepieciešama pareizā informācija apzinātiem un pārdomātiem lēmumiem. Tas ir tieši tas, ko Eiropas dienasgrāmatu piedāvā izklaidējošā un nepiespiestā veidā. Vairāk nekā

10 gadus mēs esam centušies jauniešu vidū radīt izpratni par tādām lietām kā pilsonība, ilgspejīga attīstība un ētiska atbildība, nemoralizējot, bet piedāvājot informāciju objektīvā un ar politiku nesaistītā veidā. Aizvien pieaugošais pieprasījums pēc Eiropas dienasgrāmatas pierāda, ka mēs esam spējuši atrast pareizo ceļu."